

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ARAK: 1/1 évre 20 kor.,
1/2 évre 10 k., 1/4 évre 5 k. Egyes szám ára 8 f.

Felölsszerkesztő: Weiss Ignác dr.
Szerkesztő: Győri Imre.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Brassó, Kapu-utca 64. sz. — Telefon : 177

Ipartermékeink megvédelmezése

Brassó, május 19.

Tudvalevő, hogy mily elkeseredett háboruszkodás folyik esztendőnk óta a hazai ipar érdekében és következtésképp a külföldi produktumok ellen. A közönség mégis lassan hozzászokik ahhoz, hogy annyira amennyire hazai ipartermékeket vásároljon, amelyek minden tekintetben megállják helyüket az idegenek mellett.

A külföldi gyárosok belátták, hogy készítményeiket, melyek előbb hazánkban oly kapások voltak, már nem veszik azzal a szinte rajongó szeretettel, mint annakelőtte. Tisztában vannak azzal, hogy hatalmas konkurenciánk támadt itt az országban, magukban a magyar ipartermékekben. Nem estek azonban kétségbe, hanem elővették minden felfegyverzést, ravaszágukat, csak hogy tovább is hálójukba kerítsék a naiv magyar vevőközönséget.

Az idegen gyárosok a legarcátlanabb módon, a legvakmerőbb elhatározással saját gyártmányaikat magyar produktumok gyanánt hozzák forgalomba, meghamisított cikkeiket oly módon tukmálván reánk, hogy bitorolják a magyar színeket és jelvényeket; ezekkel látják el készítményeiket és „Magyar ipar” hangzatos címmel szerezvén nekik kelendőséget, leszorítván a tényleges magyar ipartermékeket.

Ezzel szemben kötelességünk minden vonalon megvédeni a magyar iparcikkeket, mi célból azokat könnyen felismerhetőkké kell tenni, úgy, hogy a magyar vevőközönség, mely ragaszkodik a magyar iparcikkekhöz, azonnal tisztában lehessen azzal, hogy melyik a magyar produktum és melyik az idegen.

Közhitelű jeggyel kellene ellátni a honi ipartermékeket, azaz törvényileg kellene védőjegyet megállapítani a magyar produktumok számára. Ezen védőjegy jelezné és hitelesen bizonyítaná az egyes iparcikkek magyar eredetét.

A védőjegy használatát meg lehetne engedni minden iparosnak, ki az elsőfoku iparhatóságnál annak engedélyezését kéri. Természetesen csak oly cikkekre nézve kellene megadni ezt az engedélyt, melyek az ország területén készülnek.

A védőjegy használata nem új nálunk. Meg volt már régebben engedve felsőbb helyről, hogy egyes cégek gyártmányaikra alkalmazhatták az országos címet. De ez csak kivételesen volt megengedve, sőt kiténtetés-számba ment, ha valamely ipari cég a címet használhatta.

Némi akadályokba ütköznék mégis az ország címerének szelvényében-hosszában való alkalmazása s nem egy visszaélés szülőke volna ez az engedelem. Meg külföldi portékákra is ráütnék a magyar címet és így ott állnánk, ahol azelőtt, és megint csak nem lehetne megkülönböztetni a magyar iparterméket a külfölditől.

Mert az idegen gyárosok mindenféle előnyöket kiaknáznak a maguk hasznosító, a magyar ipart megrontó érdekükben. Cikkeikre nevesebb országos és világhírű magyar férfiak neveit alkalmazzák. Bécsben készülő gyufára odapingálják Petőfi, Széchenyi stb. képeit, játéklabdákra Kossuth arcképét festik és „Kossuth-labda” elnevezés alatt hozzák forgalomba. A „Magyar ipar” elnevezésből megvalóságos kultuszt csinálnak.

Nyilvánvaló, hogy a hatóságaink a védjegy használatát szigorúan ellenőriznék, számításba jöhető és kielégítő eredményeket lehetne a védjeggyel elérni.

Nem lehetne félrevezetni különféle hangzatos címekkel és hamis felírásokkal a vevőközönséget, mert az egyszerűen tudni fogja, hogy melyek a valódi gyártmányok és csak azokat a kereskedőket és iparosokat fogja felkeresni, kiknél megkaphatja a valódi honi produktumokat.

Az erdélyi szász egyház és a dunántúli evangélikusok

— Bonyodalmak az evangélikus egyházak főrendiházi világi képviselőinek betöltése körül. —

— A Brassói Lapok
főszerkesztőjéről —

Budapest, 1911.
május 18. —

Régen volt, hogy a főrendiház igazoló bírósága ülést tartott. Ma, mintegy másfél évtized után, megint tanácsba ült ez a bíróság, hogy egy rendkívül érdekes esetben döntsön. A főrendiházban megüresedett egy tagság, mely az ágostai evangélikus egyház világi vezetőinek van fenntartva.

Törvény szerint tagjai a főrendiháznak az ág. ev. egyház egyetemes főfelügyelője és két hivatalban legidősebb kerületi felügyelője és ezidő szerint Vésey Sándor, a dunántúli ág. kerület felügyelője igényeli magának a főrendiházba a királyi meghívó levelet.

Mikor az igazoló bizottság a meghívó kérdése fölött tárgyalt, felterjesztés érkezett az erdélyi szász egyháztól Wolf Károly dr., az erdélyi ág. országos egyház gondnoka részére, mert Wolf Károly dr. már 1901. óta főkurátora az erdélyi szász egyháznak, Vésey Sándor dunántúli felügyelőt csak 1909. augusztus 18-án választották meg.

A főrendiház igazoló bizottsága, amelyen Csekonics Endre gróf elnökölt és Molnár Viktor volt az előadó, nem tartotta ma-

Transsylvánia étterem és kávéház.

Elegáns berendezés; általánosan elismert kitűnő konyha; természetes erdélyi borok; pontos —: kiszolgálás! — A kávéházban naponta Ifj. Vojku Jánoska közkedvelt zenekara játszik. —:

(2623)

Kiváló tisztelettel:

ROTHENBÄCHER GY.

gát kompetensnek a döntésre. A főrendiházról szóló törvény ugyanis csak kerületi felügyelőről beszél, de az erdélyi egyház „Oberkurator”-áról nem, a szászok azonban ezzel szemben arra hivatkoznak, hogy 1898-ban már Arcz Albert erdélyi főkurátor tagja volt a főrendiháznak. Az igazoló bizottság több tagja törvénytelennek, illetve a törvény szellemével ellentétesnek tartja ezt a precedenst. Kikeresték azóta a főrendiház szervezetéről szóló törvényjavaslat tárgyalásáról szóló képviselőházi naplót, amelyből felolvasták Tisza Kálmán nyilatkozatát, ki a törvény tárgyalásakor egész világosan kijelentette, hogy az erdélyi szász Oberkurator nem hívható be a főrendiházba.

A főrendiház igazoló bíróságának mai ülésén, amely délelőtti tizenegy órakor kezdődött, Zichy Ágost gróf elnökölt. A jegyzőkönyvet Csekpoics Sándor gróf vezette. Az ügyet Keglevich Gábor gróf mint előadó ismertette. A bíróság végül is aképpen határozott, „hogy az ágostai evangélikus egyházak főrendiházi világi képviselője ez idő szerint Vésey Sándort, a dunántúli ágostai kerület felügyelőjét illeti meg.

Az ülés ezzel két órakor véget is ért

Vissza a bűn lejtőjéről.

A Székely Társaság akciója

A Brassói Lapok
tudósítójától.

Brassó, 1911
május 19. —

A Brassói Lapok csütörtök reggeli számában megemlékezett arról a szózatról, a melyet egy több ezer példányban nyomtatott füzetekében a marosvásárhelyi Székely Társaság intézett a székely néphez, kiváltképpen pedig a székely anyákhoz a leánykivándorlás megállítására érdekében. Jelzett lapszámbunkban közöltük a füzetekéből a szózat elé függesztett felhívást, amely a székely nép vezetőihez szól és az akcióhoz való csatlakozásra hívja fel őket, most pedig tömör kivonatban adjuk a szózat tartalmát:

A székely nép fiatalságának szétszóródása veszedelmes méreteket kezd ölteni. Különösen veszedelmes a leányok elvándorlása. A legnagyobb hibás ebben a székely anya, aki a nagyobb cselédbér miatt gondtalanul küldi messze idegenbe szolgálatba leányát, nem gondolva meg, hogy annak a nagyvárosi szokások mellett el kell tüllenie.

A nagy városokban — mondja továbbá a lelkes szózat, — a székely leány nem tanul falusi fehérségnek való dolgot, de elfelejti azt is, amit otthon a gyermek korban tanult. Más a háztartás, más az élet, más a felfogás és a bánásmód. Külön világ az, amelyben a falusi fehérség nem javul, csak romlik. Ritka eset, hogy a nagyvárosi életbe belekóstoló leány odahaza falun jól belöltse a hivatását. Nem lesz abból egész asszony az élet megpróbáltatásaiban helyt álló anya. Aki a zöltséget nem a kertből, hanem a

vásárcsarnokból, a tojást nem a tyukólból, hanem boltból, a tejet nem az istálóból, hanem tejszarnokból, az ebédet nem a konyhából, hanem a vendéglőből, a vacsorát nem kamrából, hanem a hentestől s a tűzfát nem az erdőből, hanem a szénestől veszi, az nem tudja, hogy a falusi ember hogyan él s mikor rákényszeredik erre a keserves életre, akkor már nehezen találja bele magát és félszegen kinozza át az életet és hozzátartozóit. Ilyen feleség mellett a férj boldogsága sem teljes, ilyen anya mellett a gyermekek komoly, erkölcsös és egészséges nevelést nem nyerhetnek. Menjen szolgálni a székely lány, de közelebb a családi tűzhelyhez, honnan az anya is — bár némileg — ellenőrizni tudja. Menjen falura, közeli városra, hol folytatást és kiegészítést nyer az ő tudása mindabban, amire egy ügyes falusi asszonynak szüksége van.

Innen, igaz, nem tér haza olyan cifrában, mint Bukarestből, vagy más távoli városból, de a keze és a szíve inkább helyt álló lesz, vagyis egész feleségnek való fehérség válik belőle. — S amíg a másik a 10 forint bért nem viszi haza, ez az 5, vagy 6 forint bért legnagyobb részt haza viszi s a szolgálatjának ebben is több láttatja van. Amikor a cifra gunya leszakad, akkor rongy lesz nemcsak a gunya, hanem sokszor a fehérség is.

A mélyen tisztelt közönségnek becses figyelmébe ajánlom, állandó kiállításomnak megtekintését.

Teljes tisztelettel
ADLER fényirda.

Riport a riportról.

— A hírlapírás műhelyéből. —

— A Brassói Lapok
tudósítójától. —

Brassó, 1911.
május 19. —

Van-e valaki, aki kíváncsi ne lett volna arra, ugyan honnan kerítette az újság ezt vagy amazt a hírt. Hogy szerezte be olyan pontossággal egy fél nap alatt azokat az adatokat híradásához, amelyekre nagy apparátussal vadászik a rendőrség gyakran hetekig, nem is szólva a törvényszéki vizsgálatokról, amelyek hónapokra nyúlnak ki.

Csak a cénbeliek tudják, hogy az íráson kívül mennyi minden egyéb szükséges ahhoz, hogy valaki jó riportot csináljon. — Mennyi szem és fül, főleg pedig mennyi józan ítélet, a dolog mélyére látó judicium, gyorsaság és simulékonyság kell ahhoz, — hogy valaki egy alapos és jó tudósítást teremtsen. — És ha az újságírás egy csomó irodalmi műfajt meg is ölt és ujjakat, sokkal felületesebbeket, vegyületét a tudomány és művészetnek teremtett meg, azt

nem lehet elvitatni, hogy az ujak között olyanok vannak, amelyek a művészi formát, ha nélkülözik is, de a szépségnek olyan kellékével rendelkeznek, amelyek talán kárpótolják az elvesztett formákat.

A riport lényegében angol irodalmi forma. Tárja a politikai eseménytől, a színházi referádáig minden olyan esemény, amely, hogy egy magyar újságíró szójárásával éljek, ami az embernél többet is érdekel.

Fő azonban a rendőrségi riport. Ahogy megszólal a telefon csengétyje és a rendőrségről jelentést tesznek, vagy egy szerencsétlenségről, vagy egy halálesetről, vagy sikkasztásról, vagy nagyobb csalásról, a riportert, nem telik bele egy negyedóra, már a tett színhelyén van. És kérdez legalább 5—6 embert. Jegyzi a feleleteket. Otthon pedig leül és megrostálja azt, amit őt valomásból tud. És ez is egyike ama művészi kvalitásoknak, amelyek felett rendelkeznie kell a riportternek. Akárcsak a historikus, aki a sokféle adatból szépen lehámozva azt a részt, amelyet minden egyes adat tartalmaz és ebből alkotja meg a multak képét, akként dolgozik a riportert is a rendelkezésére álló anyaggal.

Hogy gyakran az eleve és színes leírás valóságos példát látja az ember a riportban, azon nincs mit csodálni. Az író a tett színhelyén van, leggyakrabban a megkapó tragédiának még látja az utolsó jelenetét, azért a közvetettség sugallta szemlélet olyan mély és tartós, hogy szinte lehetetlen neki szárazon írnia. — Ezen írások pedig leggyakrabban irodalmi színvonalra emelkednek éppen ezen tulajdonságuk miatt.

Van a riportnak egy fajtája: az interjú. Az újságíró rendszerint szorosabb ismeretségben van mindazokkal, akik a nyilvánosság előtt szerepelnek. A politikai élet kiválóságai, a községi potentátok, nagy tudósok és művészek megannyian egy-egy újságíró is számítanak barátaik közé. A jó barátok azonban majdnem mindig egyazon politikai pártállást vallják a magukénak, mint amilyent híres barátaik vallanak. — Innen van az, hogy az interjú soha sem tárgyilagos és az utókor a mai interjúkból soha sem fogja a meginterjúzott személyiség igaz képét nyerni. Mert a pártizsineket kibőg majd minden egyes interjúból. A barát nem törekszik arra, hogy a beszélgetést folytató személyiség politikáját hogyan vonja el annak egyéniségétől, hanem törekedni fog a pártpolitika javára elhomályosítani annak tiszta képét. — A politikai ellenség pedig oda hat, hogy az ellenfelét neveltséges színben tüntesse fel. Vagy ha az annyira tiszteletre méltó egyéniség, hogy lepattan róla minden élc és guny, akkor a kicsinylés eszközeit szedi elő.

Igy hát eléggé sajnálatos, hogy míg a rendőri riport lassankint irodalmi értékűvé emelkedik, addig az interjú, mely tárgyra nézve jóval fontosabb és érdekesebb is, még csak közönséges fotográfiává sem lehet. Nagy ritkán megesik bár, hogy egy-egy író megtalálja azt a pontot a meginterjúvott

DEÁK FERENCZ SZÁLLODA

TULAJDONOS: DIÓSI JÓZSEF
BUDAPEST VIII. ker., Aggteleki-utca 7.

Elsőrangú polgári szálloda

Amerikai önműködő mosdóasztalok

Központi fűtés.

Elegáns berendezés

Villanyvilágítás

Fürdők a szállodában

Modern kávéház

Figyelmes kiszolgálás

jellemében, amelyről elővárásolja a teljes embert, ha itt-ott ad is neki némi politikai színárnyalatot. — De az a ritkaságok ritkassága és csak az avatott szem találja meg benne az élvezetet. Mert kurtán, csak éppen egy rövidke vonással világít. A széles ecsetkezelést nem engedné meg a politika.

Talán egy mód volna arra is, hogy az interjúkat is művészetté tegyék. Az, ha volna egy minden politikai frakciótól független ujság. Csakhogy ez ma még a jövő zenéje.

(—)

Egy érdekes becsületsértési per.

— Bűnügyi felelősségi főtárgyalás. —

A „Brassói Lapok”
tudósítójától.Brassó, 1911.
május 19. —

Ez a kis eset, amely a brassói kir. törvényszék e heti krónikájából való, s amelyről alább szó esik, szinte kikívánczozik a törvényszéki rovatból, annyira magánviseli az eredetiség bélyegét. Cigány-történet, igazán a javából, amelyről törvényszéki tudósítónk a következőket jelenti:

Mint az indusoknál a páriák, a kínaiaknál a kulik, ugyanolyan nézőpont alá esnek nemcsak nálunk, de körülbelül mindenütt, ahol vannak: a cigányok.

Hogy jórészen ennek ők maguk is okai, azt egyebeken kívül eléggé dokumentálja a boldogult József főherceg által a legnemesebb intenciókkal megindított kultiválási akciónak sikertelensége, jóllehet az uralkodóháznak ez az előítélt magyarok előtt különösen feledhetetlen tagja a cigányok iránti rokonszenvéből még a nyelvüket is nemcsak megtanulta, hanem valóságos filológiai tanulmány tárgyává tette.

Szóval, úgy vagyunk velük, hogy bár a cigányságban ma már mégis sok értelmes és a társadalomra hasznos elemet is találunk, nem is szólva speciál, a mi világhírű cigányzenészeinkről, akiknek érzelmes és a művészet igaz magas fokán álló zenéje valószággal páratlan — a cigány titulus biz minden inkább, csak nem hízog, sőt társadalmi szempontból a legkeményebb sértés számba jön.

Igy is fogta fel a dolgot a múlt hónap egyik napján egy környékbeli atyafi, aki biz midőn a szomszédja ekkép apostrofálta: „ugy nézel ki, mint egy — cigány,” egy percig sem habozott a becsületsértési bűnvádi panasz megtételével.

A helybeli kir. járásbiróság, hol az ügy tárgyalásra került, sértést is látott fennforogni, és a cigányhasznalattal élő vádlottat pénzbüntetésben és a költségekben marasztalta el.

Felebbezés folytán azonban ma ez az ügy a brassói kir. törvényszék felelősségi fóruma elé került, ez pedig a panaszoltat a vád alól teljesen felmentette, azzal az indokolással, hogy a „cigány” szó, ha más hozzávalóval „fűszerezve” nincs, nem lépez becsületsértést.

De a legérdekesebb a felelősségi bíróság másodfoku ítélete indokolásának végpasszus, amely szerint sértést a cigány titulusért feljelentő már azért sem panaszolhat, mivel

a bűnper rendén teljes beigazolást nyert, hogy a feljelentő — maga is cigánycsaládból származik!

Ehhez aztán már igazán nem kell kommentár!

Tanügy.

Brassó, 1911.
május 19. —

— **Miniszteri biztosok.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszterium ideiglenes vezetésével megbízott pénzügyminiszter Fekete József központi szolgálatra beosztott iparoktatási főigazgatót a brassói felső kereskedelmi iskolához és Paul Vilmos kir. tanácsos, brassói kereskedelmi és iparkamarai elnököt a brassói görögkeleti román felső kereskedelmi iskolához az 1911. évi érettségi vizsgálatra miniszteri biztosul küldötte ki.

Szerelem a Sztás-utcában.

Három leányok a kútnál.

A késelő Don Juan.

— A Brassói Lapok
tudósítójától. — —Brassó, 1911.
május 19. —

A bolonyai Sztás-utca a csendesebb brassói utcák közé tartozik. Jóravaló iparos nép lakja, an ely már a kora esti órákban nyugvóra tér, s legfőjebb ha szombat vagy vasárnap éjszaka szolgáltat valamelyes anyagot ennek az utcának az élete a rendőri riporterek számára.

Az éjszaka kivétel történt. Leszurtak egy szabólegényt, aki egy napszamos erőszakos toladodásától megakartá védelmezni a hugát.

De beszéljen a sztás-utcai véres éjszakai idyllről alábbi tudósításunk, amint erről a rendőrségi akták tanuskodnak:

Török Juliska, Anna és Irén sztás-utcai lakosok csüörtökön este 9 órakor a kúthoz mentek vizért, amely az utca másik végén van. Hazatérőben egy zömök, alacsony, munkás külsejű férfi jött szembe velük, aki minden áron szóba akart elegyedni a lányokkal, akik azonban mit sem hederítve re, siettek hazafelé.

Az idegen mindenütt toladodóan a nyomukban volt s egyszerre csak erőszakosan átkarolta a legidősebb Juliskát.

Ez erőlesen távozásra szólította fel az ismeretlent aki a lány kiállításaira fenyegetőleg szólt:

— Hallgasson szíven!

Mikor pedig a Török leány még jobban, teljesen erejéből ellenszegült a férfi toladodásának, a sztás-utcai Don Juan féltelmetgerjesztő hangon rivált rá:

— Ha nem hallgat... revolver van nálam...

A két fiatalabb leány, látva, hogy nem birnak a toladóval, futásnak eredt és segítségül hívták a bátyjukat, Török István szabósegédet, aki kirohant a házból huga segítségére.

Eleinte szép szóval utasította rendre a toladó férfit, mikor pedig az fenyegető magatartást áruelt el, arcul ütötte. A megtámadott leány ekkor már besietett a lakásba.

A két férfi künn dulakodni kezdett az utcán, amelynek hevében az idegen előrántotta zsebkését és azt teljes erejével beledöfte a szerencsétlen szabólegény nyakába, azután elmenekült.

A rendkívül súlyosan sérült Török István sebeit még az éjszaka bekötötték a kórházban, ahol gondos ápolás alá vették.

A rendőrség szigorú nyomozást vezetett be a véres utcai idill ügyében és megállapította, hogy a késelő Don Juan neve: Pap András, aki foglalkozására nézve napszamos. A kitűnő férfiúnak azonban — amint ez a nyomozás rendjén megállapítást nyert — nincsen bejelentett lakása Brassóban.

Letartóztatták a merénylőt.

A merénylő Pap Andrást a rendőrség ma este 7 órakor feltalálta és letartóztatta.

Aki mindenáron beakarja csukatni magát.

— Jelenet a törvényszék folyósóján. —

— A Brassói Lapok
tudósítójától. — —Brassó, 1911.
május 19. —

A brassói igazságügyi palotában ajtóról ajtóra bolyongott egy román honfitárs. Mindenáron a „tribunal” büntető bírái elé akart járulni. Hogy miért?, arra egyszerűen az volt a válasza, hogy hō óhaja, hogy — ha lehet — még ma — itéljék el — és zárják be.

Mikor aztán végre az illetékes helyre került, felvilágosították, hogy az egyéni vádirat, mely a becsukást oly buzgón óhajtó terheltet véderő elleni vétségért elítélni azért kéri, mert annak idején, mikor a sorozáson megjelennie kellett volna, Romániában volt, még expedialis alatt áll, s a vádirat ellen neki joga van kifogásokkal élni.

— Nem kifogásolok semmit — mondotta — elismerem, hogy bűnös voltam, és kérem engem — lezárni annyira, amennyi dukál!

— Aztán miért siettet a dolgot úgy? — kérdik tőle.

— Hát csak azért kérem, hogy — Romániába mehessek!

Azután átvette a vádiratot már azért is örömmel, mert kilátásba helyezték neki, hogy még e hónapban okvetlenül lecsukják.

Színház, Irodalom, Művészet.

*

Brassó, 1911.
május 19. —

Faragó Ödön színésziskolája.

Ma vettük kézhez a Faragó Ödön igazgatásában és tulajdonában levő kolozsvári magánszínésziskola első félévi beszámolóját, amelyből megállapíthatjuk, hogy Erdély ezen legelső színésziskolája, alig féléves fennállása dacára igazgatójának ambiciózus és hivatott vezetése alatt máris eredményes multra tekinthet vissza.

Faragó, mint a Kolozsvári Orsz. Nemzeti Színház rendezője és az Orsz. Színészegyesület tanácsosa — ezen intézet megnyitásával csakis nemesebb erkölcsi szempontból és kifogás alá nem eshető iskolát nyi

tott. Az első félévi vizsgálat után, amely tisztán próba félév volt, új tanfolyamot nyit Faragó — ez évi augusztus 15-étől kezdve. A tanulási idő 2 év — s akiknek nincs módjukban s nem akarnak a fővárosi, nagyrészt elhanyagolt színésziskolák rendszertelenségében felnőni — a kolozsvári színész iskolában igaz lelkiismeretes oktatásban részesülnek. A jelentkezéshez szükséges a megfelelő iskolai bizonyítvány (4—6 középosztály) erkölcsi bizonyítvány, szülői engedély. A tandíj az énekes szakon havi 30 korona, a drámai szakon 20 korona.

(*) **Az első fecskék.** A Komjáthy társulat, amint ezt a „Brassói Lapok” már jelezte, e hét elején befejezte színi évadát Kassán. A társulat tagjai elszéledtek az ország különböző részei felé, s már Brassónak is jutott a Kassai Nemzeti Színház nyaraló tagjai közül, akik itt töltik szünidejüket a július 1-én kezdődő három hónapos brassói nyári színi szezon megnyitásáig. Ma reggel ugyanis Brassóba érkezett a társulat kiváló komikája, Vágóné Margit a férjével, a társulat érdemes pénztárosával, akiket rövidesen követni fognak még többen a nyaraló társulat tagjai közül.

HIREK.

Brassó, 1911.
május 19. —

Tej-razzia.

— Saját tudósítónktól. —

Ezuttal, ne essék zokon, nem a Molkerei tejéről van szó, hanem arról a tejről, amelyet a környékbeli falvakból hoznak be reggelente Brassóba a tejárusok. A brassói rendőrség ma kellemetlen meglepetésben részesítette a falusi tejárusítókat. Még a városon kívül értésükre adták, hogy a tejet, amelyet eladásra a városba hoztak, hatóságilag megfogják vizsgálni. A tej vizsgálat reggeli 6 órától 9 óráig tartott és mondanunk sem kell, hogy szomorú eredménnyel végződött. Annyi tejet öntött a rendőrség, a kapitánysági épület udvarán lévő kanálisba, amennyiből egy család tízesztendeig kényelmesen megélhetne. Találtak olyan tejet is, amely elfogadható állapotban volt ugyan, de egy kicsit már savanyodásnak indult, meg egy kicsi vízezske is volt benne. Ez a tej ugyan élvezhető, de csak zárának kifogástalan. Elkobozták ezt is és szétosztják a szegények között. Egyebekben pedig minden tejárus tejből mintát vettek, gondosan lepecsételt üvegekbe helyezték és felküldik Pestre a vegyvizsgáló intézetnek. S majd ennek a jelentése után fogják kironi az egyes tejárusokra az esetleges büntetéseket.

Nem kételkedünk benne, hogy a mai tejrazzia tekintélyes összeggel fogja gyarapítani a brassói szegényalapot.

— **Lapunk mai száma** hirtelen beállott üzem zavar miatt csak a déli órákban jelent meg.

— **A honvédség köréből.** Bajkó András, tartalékos hadnagy, gazdaságtisztviselő a pozsonyi 13-ik honvédgyalogezredtől a brassói 24-ik honvédgyalogezredhez helyezik át 1911. június 1-ével.

— **Városi közgyűlés.** Brassóváros képviselőtestülete május hó 23-án, esetleg 24-én délután 3 órakor rendes közgyűlést tart. A napirend 36 pontból áll.

— **Új katonai kórházak a honvédségnél.** A honvédelmi minisztériumban most előmunkálatok folynak modern beren-

dezésű új honvédehelyőrségi kórházak felállítására. Ilyen kórházak első sorban Kolozsvárról, Szegeden és Zágrábban fognak létesülni. Brassóban természetesen egyáltalában nincsen szükség új katonai kórházra, mert mióta Feller Adolf dr. főorvos vette át a brassói csapatkórház parancsnokságát, ez a kórház oly óriási reformokon ment keresztül, amelyek az ország legjobban berendezett kórházai közé emelték.

— **Böhm Károly meghalt.** A magyar tudományos világnak nagy gyásza van. A legkomotyabb magyar tudósok, a legnagyobb gondolkozók egyike, Böhm Károly dr., a kolozsvári tudomány-egyetem professzora tegnap este, kevéssel éjfél előtt 66 éves korában meghalt. Az az érdekes tudós, ki egy életen át foglalkozott az ember gondolatvilágával, ki új utakat nyitott az ismeretlen megismerése felé, tegnap este megszünt gondolkodni és ez az esemény nemcsak a kolozsvári egyetemre, nemcsak a magyar tudományos világra, hanem az egész tudományra jelent óriási csapást.

— **Halálos szerencsétlenségek.** Több halálos szerencsétlenségről kapunk hírt, melyek mind a szomszédos háromszék-megyei fűrésztelepeken történtek: Szalavesztrü Péter munkás a gelencei fűrésztelepen a Sikló vasut kerekei alá került, melyek a jobb lábát elvágta. A szerencsétlen ember rövid kintlódás után meghalt. — Brezeanu Tibor a zernyei fűrésztelepen a vasuti kocsik elütötte, úgy hogy nyomban meghalt. — Kovács Ferenc futásfalvi illetőségű vasuti fűkező a gyulafalvi fűrésztelepen a vasuti kocsik alá került, mely halálra gázolta a szerencsétlen embert.

x **Grand Fayence szappan** a legkiválóbb toalette és dezinficiáló szappan. Brassóban minden drogeriában és gyógytárban kapható. Ára 1.50 korona. —442—

— **Szenzációs csalás a bukaresti főpostán.** Bukarestből írják: A főpostán elkövetett csalás ügyében — melyről a „Brassói Lapok” pénteki száma megemlékezett — folytatott vizsgálat a következő eredménnyel végződött: A párisi „Comptoir d'Escompte” április hó 22-én a bukaresti „Banca Romaneasca”-nak egy ajánlott levelet s nem pénzescsomagot küldött. Az ajánlott levelet beosztották a nevezett bank postafiókjába s az átadással Tachievici postafőtisztet bízták meg. Tachievici az ajánlott levelet átadta a „Banca Romaneasca”-nak. A főpostahivatalnak az a véleménye, hogy az értékes ajánlott levél csakis a bank hivatalnokának gondatlansága és hanyagsága miatt vesztett el. A „Banca Romaneasca” pénztárnokával történt meg ugyanis egy hónappal ezelőtt is, hogy 20 ezer frankkal többet fizetett ki.

— **Talált tárgyak.** Találtatott egy férfi felöltő, egy női havelok és egy aranyozott, ezüst gyűrű két kövel. Igazolt tulajdonosaik átvehetik tulajdonaikat a rendőrségen.

Dr. Adalbert v. Hebertánz, kormánytanácsos főorvos úrtól, Kairóból, a következő nyilatkozattal érkezett: A „VITA”-forrást leginkább olyan betegekben próbáltam ki, akik hugysav, hugyfóvénny és erős csúszos bántalmakban szenvedtek. Már 10 palack elhasználása után megállapíthattam, hogy a beteg szerv fájdalma és érzékenysége annyira tetemesen csökkent, hogy ily eredményt soha még semmiféle más ásványvizsnél sem tapasztaltam.

† A hálósobák réme, a poloskák — a irtása eddig a lehetetlen dolgok közé tarto-

zott. Mióta azonban a Löcherer Cimexinnel történtek próbák, beigazolódott, hogy a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat, vagy festést nem piszkít; nyomot, vagy foltot nem hagy. Moly ellen egyedüli biztos szer. Kapható: a Fehértemplom gyógyszer-tárba és Lang és Theil drogueriájába, Brassó —329—

— **Tarcsi Pál** elvállal mindennemű butorcsomagolást. Található Kapu-utca 72 sz. a. (Magyar Ház.)

Brassói APOLLO színház

:: a „DALCSARNOK”-ban. ::

MŰSOR:

Vasárnap, május 21-én.
Scherlock Holmes utolsó kalandja (dráma.)
Lisszabon (látványos.)
Kutya típusok (látványos.)
Gyáva aszfalt betyár (humoros.)
Habitue (humoros.)
Kétes mulatság (humoros.)
Királyfi (dráma.)
Ajándék (dráma.)
Hétfőn és kedden nincs előadás.
Szerdán és csütörtökön új műsor.
Szombat és vasárnap, május hó 27 és 28-án utolsó bucsu előadások.

Tőzsde

„A Magyar Általános Hitelbank”
brassói fiókjának távirati értesülései.
BUDAPESTI ÉRTÉK-TŐZSDE
Z á r l a t :
Budapest, 1911. május 19.

Magyar hitel	813.—
Osztó hitel	642.25
Államvasut	751.50
Jelzálogbank	477.—
Leszámitoló Bank	560.—
Hazai Bank	303.—
Magy. Agrár és Jár.-bank	515.—
Magy. Bank és Ker.-részv.	740.—
Rimamurányi	677.50
Salgótarjáni	659.—
Közuti vasut	751.50
Városi villamos	399.50

Irányzat: változatlan.

BUDAPESTI GABONATŐZSDE

Buza	11.38
Zab	7.74
Tengeri májusra	6.58
Rozs	9.39

A „BRASSÓI LAPOK” előfizetési ára

HELYBEN vagy VIDÉKRE:

házhöz hordva postán küldve,

Egy évre	20.—
Fél évre	10.—
Negyed évre	5.—
Egy óra	1.70

Előfizetni bármely naptól kezdve lehet.
Mutatványszámokat készséggel küldünk.

Eladó ház!

Egy új emeletes ház, a Porond utcában kerttel és udvarral eladó.
Közelebbi információ: ÁRVAHÁZ-UTCA 27.

—450—

LEGUJABB.**TELEFON. — TÁVIRAT.**

Saját tudósítónk jelentései

(Budapest, 1911. május 19.)

(Este 10 óra.)

A képviselőház ülése.

— A kultusztárca tárgyalása. —

Budapest máj. 19.

A képviselőház mai ülésén Návay Lajos elnökölt. A Ház a kereskedelmi tárca költségvetését részleteiben is elfogadta, azután áttért a kultusztárca költségvetésének tárgyalására. A kereskedelmi költségvetés tárgyalása során Neugeboren Emil nagyszebeni képviselő felszólalt és a nagyszebeni vasutvonal rendezését tette indítvány tárgyává. Különösen hangsúlyozta, hogy a vöröstoronyi vasutnak mielőbbi rendezése immár elkerülhetetlenné vált. Lukács László azonnal válaszolt Neugeborennek s kijelentette, hogy a vasutvonalak rendezése elé egyrészt elháríthatatlan anyagi akadályok görgülnek, másrészt pedig be kell várni a Romániával kötendő egyezmény perfektuálását. A kultusztárca költségvetésének tárgyalását Zichy miniszter nagy beszéddel vezette be, amelyet a Ház nagy érdeklődéssel és figyelemmel hallgatott végig.

Katonai botrány Eszéken.**Büntetés elől a halálba.**

Eszék, május 19.

Nagy katonai botrány tartja izgalomban Eszék város lakosságát. Az itt állomásozó 28. honvédgyalozezred három tisztje tegnap este körüljárta a várost és a járókelőkbe belekötve, sorra inzultáltak őket.

A három katonatiszt már hosszabb idő óta megfigyelés alatt állott, miután kitudódott, hogy a legzüllöttebb, s katonatiszti rangjukhoz nem méltó lebujokban és korcsmákban duhajkodtak éjszakákon át. Tegnap este is alaposan bepezsgöztek, azután megindultak a város utcáin keresztül-kasul, s akit csak uton-utfélen találtak, megverték.

Amikor már mintegy tíz egyént inzultáltak, a reájuk váró büntetéstől való félelmükben a Dráva egyik szigetére menekültek.

Itt a három katonatiszt közül kettő, Pechler Jenő és Salgó Géza morfiumot ittak, míg a harmadik megszökött társaitól és önként jelentkezett az ezrednél. A két tisztet ma reggel találták meg a szigeten; Pechler már halott volt, Salgó pedig óriási kinok között fentrengett a földön. Mindkettő-

jüket beszállították a csapatkórházba, ahol Salgót azonnal ápolás alá vették, állapota azonban reménytelen. Pechlert holnap délután temetik.

A városban nagy az izgatottság eset miatt.

Hazai és Pallavicini a királynál.

Budapest máj. 19.

Hazai Samu honvédelmi miniszter ma délelőtt kihallgatáson jelent meg a gödöllői kastélyban. A kihallgatás után immár befejezett tény, hogy a katonai reformról szóló törvényjavaslatot hétfőn a Ház elé terjesztik.

Bécs, május 19.

Pallavicini Ede örgróf, a külügyminiszter helyettese holnap Budapestre utazik s holnapután külön kihallgatáson jelenik meg ő Felsége előtt.

Harmat Hedvig állapota.

Budapest, máj 19.

Harmat Hedvignek, a Vigszínház művésznőjének állapota egyre rosszabbodik. Orvosai minden pillanatban várják a katasztrófa bekövetkezését.

Lakás kiadó!

2 szoba, konyha és kamra és 1 szoba konyha azonnal kiadó.

Szítás-utca 14. szám.

478

Egy emeletes sarok ház

adó mentes, jó forgalmu üzlet helyiséggel betegség miatt eladó.

Hosszu-utca 124 sz.

— 1462 —

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy

férfi szabó termemet

Kapu-u. 45 sz. alól, Kórház-u. 44 sz. alá helyeztem át, hol ezután is igyekezni fogok t. vevőimet szolidan és pontosan kiszolgálni, felelősség mellett. Szíves pártfogást kérve tisztelettel:

Sebestyén János

férfi-szabó.

—305—

Hátulsó

Kőbánya utcában egy egyszerű ujonnan épült ház elutazás miatt eladó.

Bővebbet Szítás-utca 52. sz. a.

479

Egy jobb házból való leány

gyermek mellé keresztesedik.

Jó bánásmódban részesül és családtagoknak tekintetik.

Cím a kiadóhivatalban.

Óriási választék

mindenféle levelezőlapokban

12 drb brassói látképes levelezőlap

regyesen csak 30 fillér * színezve regyesen 70 fillér

Képes levelezőlap ujdonságok, művészkártyák, tájképek festő-minták a legszebb kivitelben a legolcsóbban a

„BRASSÓI LAPOK”

könyvkereskedésében, KAPU-U. 64. szerezhethők be.

AJÁNLHATÓ CEGEK

Zongorák

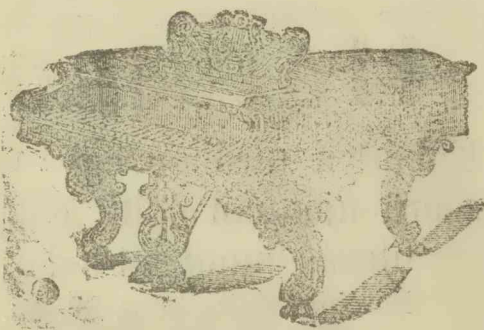
különböző árban

Richter W. P.

Uj-utca 12.

Egyedüli képviselő: Bösendörfer
Blüthner, Stengel, Rösler
stb. féle zongoráknak.

Válogatott hangszerek legnagyobb
raktára.

Schlandt O. és Baumann

első erdélyi mechanikai

cipőgyár

leggyorsabb, legolcsóbb
és legjobb kiszolgálás.

Rendeléseket lábbeliekre mérték
szerint átvész a gyár. Mértékek
háznál minden szombaton eszkö-
zölteknek. Talpalások és javi-
tásokat a gyáron kívül még elfo-
gad Stern J. kötéláru kereskedő
Hirschert-utca 1 sz. (árucsarnok)
és Krauss András lisztkereskedő
Ó-Brassó, Hosszu-utca 22. szám.

A gyár helysége:

Bolonya, Mester-utca 15.
Telefon 414.

Allandó raktár kész cipőárúban.

Kaplafák, sámfák és lábtűk (gamaslik) mérték után.

Brassói posztó-, divat- és

kötött-szövöttáru gyárak.

SCHERG V. és Társai

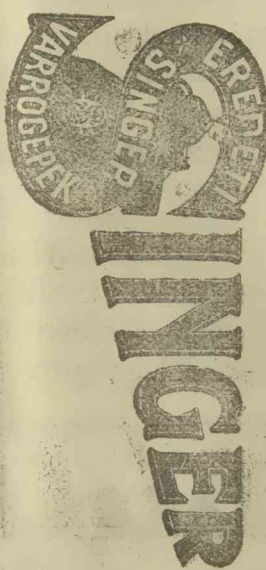
ajánlják jóhírnevű gyártmányaikat ugymint mindennemű posz-
töket, divatszöveteket, egyenruhaszöveteket, vízmentes lodene-
ket, szőnyeget, utazó plaideket, ágyterítőket, kocsipokrő-
cokat, lópokrőcokat stb. stb.

RAKTÁR:

BRASSO, FERENCZ JÓZSEF-TÉR.

Számos legmagasabb díjakkal kitüntetve.

nével jelölteknek a világ legjobb varrógépe.
Összes üzleteink által beszerezhetők
Singer és varrógép készletanyagok
Brassó, Kapu-utca 23. sz.

A legsikkesebb

egyenruhák

egyedül

LENGYEL GYULA

egyenruha-üzletében készíttetnek

Brassó, Hosszu-utca 14,

aki a drezdai szabászati akadémián
diplomát nyert.

A 24. honv. gyalogezred tisztikará-
nak szerződött szabója.

BOLESCH FRIGYES

Erdély legnagyobb kézi munka
üzlete nagyban és kicsinyben.

Rövid szövött és kötött áruk.

Brassó, Kolostor-utca 29. sz.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát
kézi munkákban, selymekben fonalakban,
ugyszintén nagy választék harisnya, kez-
tyű és mindennemű tricótban.

Továbbá nagy választék ingek-
ben gallér kezelő és nyakkendők-
ben.

Pontos és szolid kiszolgálás!

Modern fogászati műterem!

SOLE I.

Brassó, Kolostor-utca 19.

Műtermemben szakszerűen készülnek
aranykoronák, oszapos fogak, aranyhidmun-
kák (ki nem vehető fogpótlás). Mint igen
fontos újdonságot ajánlom email hidmun-
káimat, melyek természetűek, olcsók és
feltétlenül tartósak. — Vidékiek 24 óra alatt
kielégíttetnek. — — — Méltányos árak.

Sziigyártás. :-: Táskagyártás.

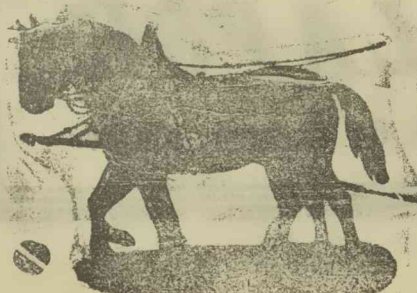
Nyereggyártás. Járomkészítés.

Mindennemű uti- és lószér-
számot készít kívánatra és

[—] javításokat elvállal [—]

MOOSER MIHÁLY

BRASSO.

Ó-Brassó,
Hosszu-utca 37. sz.

Elvállalunk

fürdőszoba- és klozet-berendezé-
seket, vízvezetési telepeket és
mindennemű csatornázást.

- Legfinomabb fürdőkádak,
fürdőkályhák, mosdóasztalok, —
valamint felszerelési tárgyak

mindig raktáron

Horváth S. és Conradt G.

Brassó, Hosszu-utca 17.

!! AZ EGÉSZ ORSZÁGBAN MINDEN GAZDÁNÁL DICSÉRETET !! — ÉS NAGY MEGELEGÉDÉST ARATNAK — BENZIN ÉS NYERSOLAJ MOTOROS CSEPLŐKÉSZLETEK

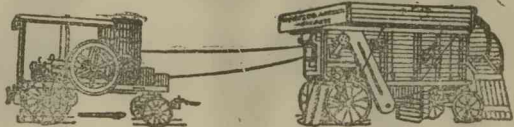
Minden gazda maga kezelheti, nem kell gépész, sem hatósági engedély. — Rendkívül olcsó és tiszta piacképes cséplés, már 4 lóerejű gépeknél is egész 20 lóerőig. — Motorainkkal a községben a házak között az udvarban szabad cséplni.

Szives figyelmébe! Minden gazda, ki egy motoros cséplőkészlet beszerzésének még csak gondolatával is foglalkozik, kérje egy levelező-lapon képes árjegyzékünket — ingyen és bérmentve küldjük — és abban oly fontos adatokat talál, hogy azonnal mindenben teljesen tájékozva lesz

Bérmentes szállítás

az ország minden

— állomására. —

Legujabban megál-

lapított igen előnyös

árak és kényelmes

— feltételek. —

KELLNER ANTAL ÉS FIA Budapest, Váci-ut 4. sz.

Saját készítményű modern

cserépkályhákat

épület-kerámiákat, csempe falburkolatokat, épület-szobrászati munkákat bármily kivitelben és ezeken kívül minden e szakba vágó munkákat elvállal

Ziegler Ferencz
iparművészeti szobrász és kerámikus
Feketehalom.

Szám: 2049—911. A hétfalusi járás főszolgabírája.

Pályázati hirdetmény.

Brassóvármegye hétfalusi járásban, Tatrang nagyközség székhellyel, megüresedett körorvosi állásra pályázatot hirdetek s felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az 1908. évi XXXVIII. t.-c. 7. §-ában előírt képesítésüket igazoló okmányokkal fölszerelt kérvényüket f. évi május hó 31-éig d. u. 5 óráig alólirotthoz annyival is inkább nyujtsák be, mert az elkéssetten érkezett vagy szabályszerűen fel nem szerelt kérvények figyelembe nem vétetnek.

A tatrangi körorvosi körhöz tartozik: Tatrang, Zajzon (fürdő helyiség) és Pürkerec, körülbelül 9300 lakóssal, egymástól 2—2 kilométer távolságra. Ezenkívül a szomszédos Háromszékvármegye községei, hol orvos nincsen, szintén a tatrangi körorvos segítségét veszik igénybe.

A körorvos javadalmazása az 1908. évi XXXVIII. t.-c. értelmében évi 1600 korona törzsfizetés és a még megállapítandó ötödéves korpótlék.

Természetbeni lakás, jelenleg bérelt épületben, később a község építeni fog.

A kerületi munkásbiztosító pénztár részéről évi 500 korona tiszteletdíj.

Hosszufalu, 1911. május 4.

Zonda János,
főszolgabíró.

HELICAL PREMIER KERÉKPÁR

Kiváló jó és
jutányos kiállítású.

Diszárjegyzék
ingyen.

PREMIER-MŰ.

A technika legnagyobb vívmánya.

Diszárjegyzék
ingyen.

EGER (Csehország)

A „Brassói Lapok” könyvnyomdája

Elvállal:

irodalmi művek, kereskedelmi és ügyvédi nyomtatványok, üzleti könyvek, föltűnő falragaszok, névjegyek, esketési, eljegyzési és bái meghívók, üzleti körlevelek, árjegyzékek, osztólapok, gyászjelentések, ugyszintén mindennemű könyvnyomdai munkák készítését a legcsinosabb kivitelben szolid áron, gyorsan és izlésesen.

BRASSÓ, KAPU-utca 64 szám alatt.

Telefon: 177.

Telefon: 177.

Alapított 1845.

Alapított 1845.

Cs. és kir. udv. és kam. szállító

NEUMANN M.

ruhatelepe megnyilt

*Uri öltönyök.**Fiú öltönyök.**Uri felöltők.**Fiú felöltők.**Leányka ruhák.**Leányka felöltők.*

Külön osztály mértékszerinti megrendelésekre.

Turul

Cipő

elismert

legjobb, legelegánsabb és legolcsóbb

hazai gyártmány.

"Turul" cipőgyár r. t. Temesvár.

A monarchia legnagyobb cipőgyára.

Fiókraktár:

Honi ipar!

Brassóban, Kapu-utca 8. sz. a.

130 saját kül- és belföldi fiókraktár.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

18.000 pár heti gyártás.